

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 29. november 2021

Sak: 2021/1494

Klager: Reis Deg Komikerklubb

Klagenemndas sammensetning:

Nemndsleder Tore Lunde, nemndsmedlemmene Anne Margrete Fiskvik og Daniel Nordgård

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reis Deg Komikerklubb (heretter «klager») søkte 31. mai 2021 om tilskudd på kroner 234 392 til å gjennomføre 32 standupforestillinger med «Prøverøret» på «Dattera Til Hagen». Forestillingene var planlagt gjennomført i perioden 7. juli 2021 til 27. oktober 2021. klager søkte etter forskrift 14. mai 2021 nr. 1521 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av Covid-19 (heretter «forskriften»).
- (2) I søknaden har klager opplyst om at komikerklubben er Norges største og eldste standupklubb. Det arrangeres ukentlige show i Oslo og over 120 show i året fordelt på Josefine Vertshus, Dattera Til Hagen i Oslo, James Clark og Stand Up Deluxe Festival. Klager er en selvstendig medlemsklubb og det sosiale ankerpunktet for alle som driver med standup. Medlemmene er alt fra de mest profilerte komikerne i Norge, til de helt nyeste. Klager har også Norges lengstlevende og mest omfattende standupkurs for rundt 50 nye talenter hvert år. I søknaden skriver klager videre at «Prøverøret» har vært et fast kulturtilbud i Oslo på «Dattera Til Hagen» i over 15 år, og at det er en av de viktigste standupscenene i Norge med tanke på rekruttering og utvikling av komikere og standupsjangeren. Prøverøret er en arena hvor etablerte og kjente komikere kan teste nytt materiale og nye uttrykk, samt et sted hvor nye komikere kan få utvikle seg. Forestillingene inkluderer 4-5 komikere per show og består både av profilerte og kjente komikere, og nye talenter.
- (3) Forestillingen «Prøverøret» ble i søknaden angitt å ha en tilpasset publikumskapasitet på 20 personer fra normalt 100. Billettpris var angitt til kroner 160. Inntekter, herunder billettinntekter, var angitt til kroner 124 460. Utgifter, herunder honorarer på kroner 149 700, produksjonskostnader på kroner 111 000 og faste driftsutgifter på kroner 87 700 var totalt inngitt til kroner 348 400. Vedlagt søknaden var dokumentasjon på gjennomføring av arrangementene og årsregnskap for 2019.

Kulturrådet fattet vedtak om avslag 29. juni 2021 med følgende begrunnelse:

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

«Norsk kulturråd «kan» gi tilskudd under stimuleringsordningen når vilkårene for tilskudd er oppfylt, jf. § 4 i forskrift om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av covid-19.

Dette betyr at selv om et arrangement oppfyller alle forskriftens vilkår, så har arrangøren likevel ikke et rettslig krav på å motta støtte.

Norsk kulturråd fastsetter et tilskuddsvedtak etter en helhetsvurdering etter § 8. Norsk kulturråd har besluttet at din søknad om tilskudd avslås. I vurderingen har vi lagt vekt på mangfold av kulturuttrykk og geografisk spredning.»

- (4) Klager påklaget vedtaket per e-post 7. juli 2021. Klager har anført at det er en urettferdig og feil vurdering å avslå søknaden på bakgrunn av «mangfold av uttrykk og geografisk spredning». Det vises til at argumentet like godt kan gjøres gjeldende for andre tilsvarende aktører som har fått bevilget midler fra samme type konsept. Klager har presisert at både Stand Up Norge og Stand Up Finnmark har fått innvilget søknader med samme type show og geografisk begrensning, herunder kun i Oslo og kun i Finnmark. Etter klagers oppfatning kan samme argument gjøres gjeldende for alle aktører innenfor en sjanger som har scene i en by eller kommune. Klager viste videre til at de fikk kompensasjonsmidler i 2020 for Prøverøret i begge omganger med lockdown, og anså det som sannsynlig og naturlig at de skulle få stimuleringsmidler. Klager har her vist til Kulturministerens oppfordring om å åpne opp med kulturtilbud i den trinnvise gjenåpningsplanen. Utover det har klager fått innvilget stimuleringsmidler for to tilsvarende konsepter: klubbkvelder på Josefine Vertshus og Stand Up Deluxe. I disse søknadene er det samme konsept og geografisk begrensning som i den konkrete søknaden.
- (5) Klager har presisert at «Prøverøret» har vært et fast kulturtilbud i Oslo på «Dattera Til Hagen» i over 15 år og er en av de viktigste standupscenene i Norge med tanke på rekruttering og utvikling av komikere og standupsjangeren. Flere kjente navn har ifølge klager hatt sin start som komiske talenter hos komikerklubben. Klager har vist til at klubben går i kraftig minus nå som showene går sin gang. De lønner administrasjon, artister og tekniske ansvarlige med de begrensede inntektene de får med 80 prosent reduksjon i antall publikummere. Klager har redegjort for at klubben verken mottar offentlige midler eller midler fra sponsorer, og at de i all hovedsak er driftet av billettinntekter og arrangementer. I juni og juli var det kun forestillingene med Prøverøret som er mulig å gjennomføre, da Josefine Vertshus og «klubbkvelder» ikke har åpnet enda. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.
- (6) Kulturrådet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturrådets innstilling datert 15. september 2021.
- (7) I innstillingen har Kulturrådet vist til at det «kan» gis tilskudd etter forskriften etter en helhetsvurdering, og at søkerne derfor ikke har et rettslig krav på å motta tilskudd, selv om de oppfyller vilkårene for støtte. Kulturrådet har også presisert at de ikke gjør kunstfaglige vurderinger. I tilknytning til klagers søknad har Kulturrådet lagt vekt på at det i den aktuelle vedtaksrunden for juli 2021 ble behandlet 470 søknader, der 72 av

disse var sjangeren «stand up». Det ble bevilget tilskudd med en dekningsgrad på 43,84 prosent. Innenfor Oslo ble det behandlet 52 søknader hvorav fem av dem var innenfor sjangeren «stand up» og disse hadde en samlet søknadssum på kroner 12 496 493. Det ble bevilget kroner 3 641 321, noe som gir en dekningsgrad til denne regionen på 60 prosent innenfor denne sjangeren. I tillegg er det lagt vekt på at klager har levert tre søknader som gjaldt fra perioden 1. juli 2021 til 31. oktober 2021 med en samlet søknadssum på kroner 770 372, og har fått en bevilgning på kroner 454 430, noe som gir en dekningsgrad på 66,67 prosent. Til slutt vises det til at klager mottok tilskudd under stimuleringsordningen 2020 pålydende kroner 165 897.

- (8) Klager har i brev datert 24. september 2021 fått informasjon om saksgangen for Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturrådets innstilling i saken eller andre merknader.
- (9) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer avholdt nemndsmøte i saken 29. november 2021.

2 Det rettslige grunnlaget

- (10) Det rettslige grunnlaget er forskrift 14. mai 2021 nr. 1521 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer fra juli 2021 som følge av Covid-19 (stimuleringsordningen for andre halvår 2021).
- (11) Formålet med kompensasjonsordningen fremgår av forskriften § 2. Bestemmelsen lyder som følger:

«Formålet med tilskuddene er

- a. å nå kulturpolitiske mål og avhjelpe gjennom den pågående covid-19-krisen gjennom å stimulere til gjennomføring av arrangementer i kultursektoren innenfor smittevernpålegg gitt av offentlige myndigheter som følge av covid-19 og*
- b. å stimulere til økt aktivitet i hele kulturarrangementets verdikjede gjennom at tilskuddsmottakere overholder økonomiske forpliktelser overfor involverte parter i samsvar med inngåtte avtaler.»*

- (12) Av forskriften § 4 første ledd følger det at:

«Norsk kulturråd kan gi tilskudd til gjennomføring av billetterte kulturarrangement som

- a. er åpne for allmennheten innenfor en periode som fastsettes av Norsk kulturråd.*
- b. må redusere antall fysiske deltagere eller besøkende på kulturarrangementet i forhold til en normalsituasjon på grunn av myndighetspålagte krav eller begrensninger knyttet til covid-19-utbryddet og*
- c. er budsjettert med driftstap før tilskudd.»*

- (13) Av forskriften § 8 første ledd følger det at:

«Norsk kulturråd fastsetter et tilskuddsvedtak etter en helhetsvurdering. I vurderingen skal det legges vekt på formålet med tilskuddsordningen, med særlig vekt på god

geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk, og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum. Det skal også legges vekt på om søkeren har brutt vilkårene for en tidligere tildeling etter forskriften. Videre skal det legges vekt på om planene for arrangementet fremstår som urealistiske sett i lys av blant annet smittevernsituasjonen, herunder om arrangøren har planlagt for å kunne nedskalere arrangementet, eller oppskalere det for å øke egeninntjeningen».

- (14) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.
- (15) Reglene for begrunnelse av enkeltvedtak i forvaltningen fremgår av forvaltningsloven §§ 24 og 25. Av forvaltningsloven § 24 første og annet ledd følger det at:

«Enkeltvedtak skal grunngis. Forvaltningsorganet skal gi begrunnelsen samtidig med at vedtaket treffes.

I andre saker enn klagesaker kan forvaltningsorganet la være å gi samtidig begrunnelse dersom det innvilger en søknad og det ikke er grunn til å tro at noen part vil være misfornøyd med vedtaket. Det samme gjelder i saker om fordeling av tillatelser eller andre fordeler mellom flere parter. En part kan likevel kreve begrunnelse gitt etter at vedtaket er truffet. Krav om begrunnelse må framsettes i løpet av klagefristen eller – om ingen klagefrist løper – senest 3 uker etter at parten mottok underretning om vedtaket. Bestemmelsene i §§ 29, 30 og 31 gjelder tilsvarende.»

- (16) Av forvaltningsloven § 25 følger det at:

«I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre parten kjenner reglene. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på.

I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til den tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i underretningen til parten vedlegget kopi av framstillingen.

De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvingen, vil i alminnelig en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.»

3 Klagenemndas vurdering

- (17) Saken gjelder Kulturrådets vedtak om avslag på søknad om tilskudd på kroner 234 392 til å gjennomføre 32 standupforestillinger med «Prøverøret», planlagt gjennomført i perioden 7. juli 2021 til 27. oktober 2021.
- (18) Det følger av forskriften § 4 første ledd at det «kan» gis tilskudd til gjennomføring av kulturarrangement dersom visse vilkår er oppfylt. Dette innebærer at selv om klager oppfyller vilkårene for tilskudd i forskriften vil ikke Kulturrådet ha en plikt til å innvilge

tilskudd. I henhold til forskriften § 8 er det opp til Kulturrådet å vurdere om tilskudd skal innvilges i den konkrete sak. Kulturrådets må foreta en *«helhetsvurdering»*, og forskriften § 8 første ledd oppstiller visse momenter som skal vektlegges i vurderingen, herunder *«formålet med tilskuddsordningen, med særlig vekt på god geografisk spredning, mangfold av kulturuttrykk, og at kulturtilbudet oppleves som tilgjengelig og relevant for publikum.»* Det skal også legges vekt på *«om søkeren har brutt vilkårene for en tidligere tildeling etter forskriften, og om planene for arrangementet fremstår som urealistiske sett i lys av blant annet smittevernsituasjonen, herunder om arrangøren har planlagt for å kunne nedskalere arrangementet, eller oppskalere det for å øke egeninntjeningen»*.

- (19) Klagenemnda bemerker at tilskudd til gjennomføring av kulturarrangementer er et knapphetsgode, og at Kulturrådet må foreta en streng prioritering av innkomne søknader. Prioriteringene som må foretas vil bli strengere etter hvert som midlene i søknadsrunden deles ut og potten reduseres tilsvarende. Dette innebærer at også gode og kvalifiserte søknader vil kunne bli avkortet eller avslått.
- (20) Forskriften § 8 gir Kulturrådet et betydelig rom for skjønn ved tildelingen og prioriteringen av midler under den aktuelle stimuleringsordningen. Klagenemndas overprøving av tilskuddsvedtakene etter stimuleringsordningen for andre halvår 2021, vil som hovedregel måtte begrenses til en vurdering av om tildelingsprosessen oppfyller de alminnelig forvaltningsrettslige kravene til forsvarlig saksbehandling. Hvorvidt Kulturrådet i tilstrekkelig grad har begrunnet det påklagde vedtak og foretatt en prioritering i tråd med gjeldende regelverk, vil være en sentral del av denne vurderingen.
- (21) I henhold til forvaltningsloven § 24 andre ledd andre punktum er det ikke et krav om samtidig begrunnelse ved fordeling av fordeler mellom flere parter. Klager kan imidlertid kreve begrunnelse etter at vedtaket er fattet, jf. bestemmelsens tredje punktum. Klagenemnda vil for sin vurdering derfor se hen til Kulturrådets begrunnelse både i vedtaket og i innstillingen.
- (22) Av forvaltningsloven § 25 framgår krav til begrunnelsens innhold. I henhold til bestemmelsens første ledd skal det i begrunnelsen vises til de regler vedtaket bygger på. Regelens innhold skal gjengis i den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket. I henhold til bestemmelsens andre ledd skal de faktiske forhold som vedtaket bygger på nevnes. Av bestemmelsens tredje ledd framgår det at de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvelsen vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.
- (23) Det grunnleggende kravet til forsvarlig saksbehandling innebærer at begrunnelsen må gi parten mulighet til å ta stilling til om vedtaket er riktig. Begrunnelsen må være egnet til å vise at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier som gjelder for avgjørelsen i saken.
- (24) Det fremgår av Kulturrådets vedtak at avslaget er begrunnet i at Kulturrådet «kan» gi tilskudd under stimuleringsordningen når vilkårene for tilskudd er oppfylt, jf. forskriften § 4, og at arrangøren ikke har et rettslig krav på å motta støtte, selv om vilkårene for tilskudd er oppfylt. Videre er det vist til at Kulturrådet fastsetter tilskuddsvedtak etter en helhetsvurdering etter forskriften § 8, og at i vurderingen er lagt vekt på mangfold av kulturuttrykk og geografisk spredning. Det er med dette gitt en konkret begrunnelse i

klagers sak. Begrunnelsen er imidlertid svært kort, og det fremgår ikke tydelig av vedtaket om Kulturrådet har vurdert de øvrige momentene i forskriften § 8, herunder formålet med tilskuddsordningen.

- (25) Klagenemnda er imidlertid av den oppfatning at Kulturrådets begrunnelse i innstillingen datert 15. september 2021 viser at det er foretatt en reell og selvstendig vurdering av klagers søknad med utgangspunkt i de vilkår og kriterier for prioritering som framgår av forskriften § 8. Kulturrådet har igjen understreket at de «kan» gi tilskudd og at arrangøren ikke har et rettslig krav på å motta støtte, selv om vilkårene for tilskudd er oppfylt. Kulturrådet har også presisert at de fatter vedtak etter en helhetsvurdering, og at de ikke skal gjøre kunstfaglige vurderinger av søknadene. Det er lagt vekt på at klager har inngitt tre søknader som gjaldt fra perioden 1. juli til 31. oktober 2021 og fått en bevilgning som gir en dekningsgrad på 66,67 prosent. Til sammenligning er det vist til at dekningsgraden i Oslo innenfor denne sjangeren er 60 prosent. I tillegg vises det til at klager mottok tilskudd under stimuleringsordningen for 2020 pålydende kroner 165 897. Nemnda legger etter dette til grunn at Kulturrådet har foretatt en konkret vurdering av søknaden, blant annet ved å vurdere denne opp mot andre sammenlignbare søknader i samme søknadsrunde og klagers samlede søknader under stimuleringsordningen. Nemnda er på denne bakgrunn kommet til at avslaget på søknad om tilskudd oppfyller de materielle krav som stilles til forsvarlig saksbehandling.
- (26) Klager har presisert at Stand Up Norge har fått innvilget to søknader, på kroner 1,7 millioner og kroner 471 534 og Stand Up Finnmark har fått bevilget kroner 1,7 millioner for samme type show og med geografisk begrensning, «kun» Oslo og «kun» Finnmark. Klagenemnda tolker dette som en anførsel om usaklig forskjellsbehandling. Til dette vil nemnda bemerke at prioriteringsregelen i forskriften § 8 gir Kulturrådet et betydelig rom for skjønn ved tildelingen og prioriteringen av midler under den aktuelle stimuleringsordningen. Bestemmelsen kan medføre at relativt like arrangement blir behandlet forskjellig, men det vil ikke nødvendigvis bety at forskjellsbehandlingen er usaklig. Klagenemnda kan ikke se at Kulturrådet har vektlagt usaklige eller utenforliggende hensyn i vurderingen av søknaden.

4 Vedtak

- (27) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig som angitt ovenfor.

Bergen, 29. november 2021

Tore Lunde	Anne Margrete Fiskvik	Daniel Nordgård
Nemndsleder	Nemndsmedlem	Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk